

HE 7/2024 vp Hallituksen esitys alkoholilain 17 ja 26 § muuttamisesta

Talousvaliokunnan kuuleminen 5.3.2024

Alkoholien jakelukanavat Suomessa vuonna 2022

100 % alkoholina	Tuhatta litraa	Osuus kulutuksesta
Anniskelu	4 437	10,5 %
Alko	14 026	33,3 %
Muu vähittäismyynti	17 669	42,0 %
Matkustajatuonti	3 950	9,4 %
Ulkomainen etäkauppa	1 980	4,7 %
Yhteensä	42 062	100 %

Mitä esitetty uudistus tarkoittaa tuotteina?

HAHMOTUS ALKON VERKKOKAUPAN VALIKOIMISTA

Alkon verkkokaupassa listatut 5,6–8,0 prosentin vahvuiset tuotteet:

- Oluet, 419 tuotetta
- Punaviinit, 2 tuotetta
- Valkoviinit, 23 tuotetta
- Kuohuviinit ja samppanjat, 27 tuotetta
- Jälkiruokaviinit, väkevöidyt ja muut viinit, 26 tuotetta
- Siiderit, 29 tuotetta

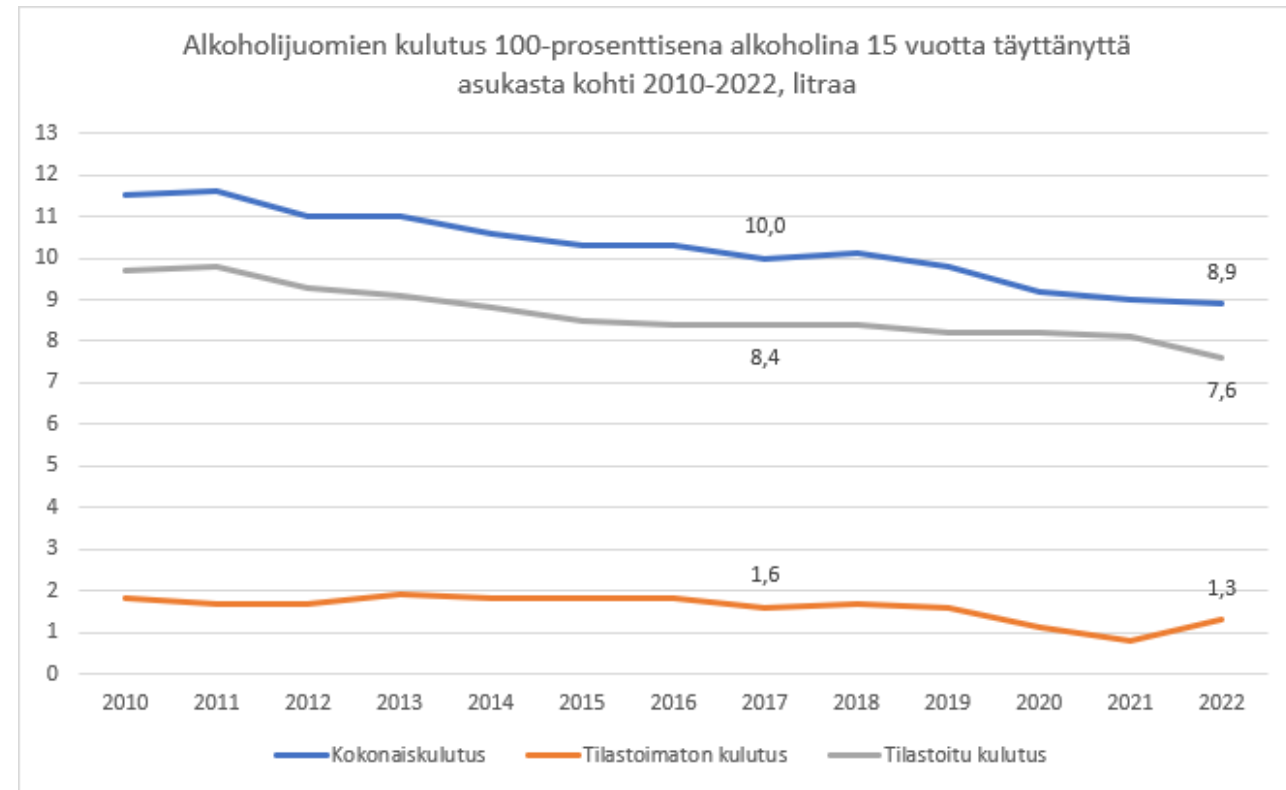
Nämä tuotteet edustavat noin kolmea prosenttia Alkon liikevaihdosta vuonna 2022.

Alkoholijuomien kokonaiskulutus on vähentynyt pitkään ja laskenut selvästi myös edellisen alkoholilain uudistuksen jälkeen

Alkoholijuomien kokonaiskulutus on 8,9 litraa 100-prosenttista alkoholia 15 vuotta täyttäneellä kohden

- Ennen viimeistä alkoholilain muutosta vuonna 2017 alkoholijuomien kokonaiskulutus oli 10 litraa
- Kokonaiskulutus on laskenut 11 % vuodesta 2017
- Vuonna 2022 alkoholijuomien tilastoitu kulutus oli 7,6 litraa. Tilastoitu kulutus on laskenut 9,5 % vuodesta 2017
- Tilastoimaton kulutus (matkustajatuonti + ulkomainen verkkokauppa*) on laskenut 19 % vuodesta 2017

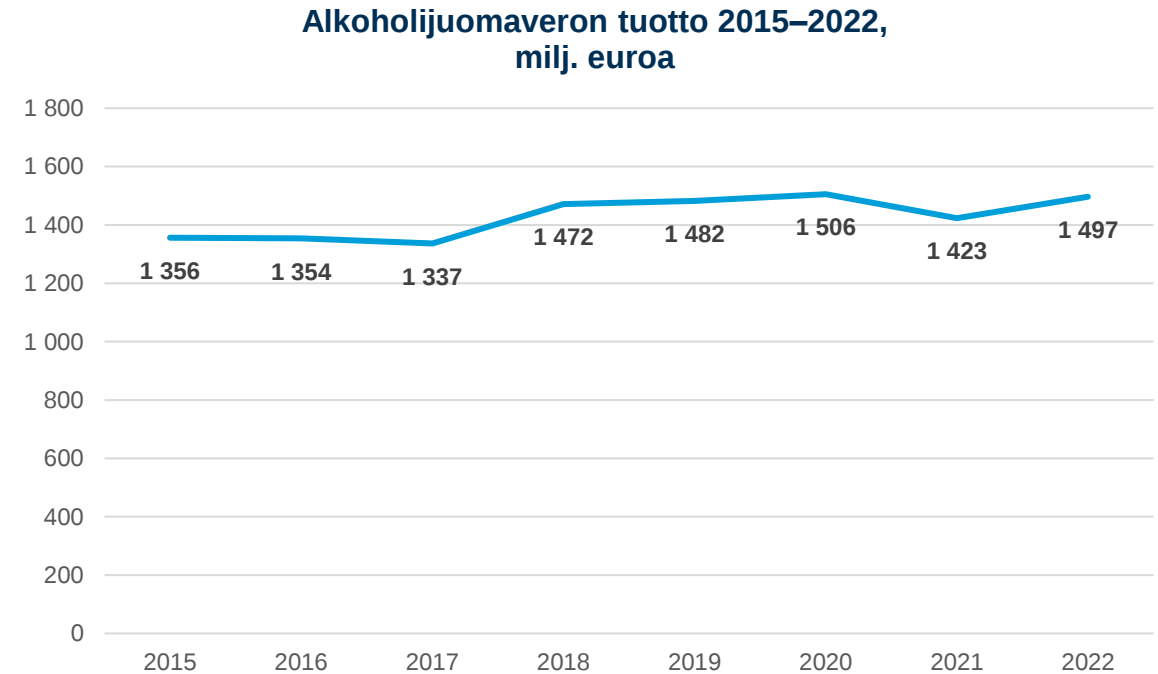
** Perustuu kyselytutkimukseen, ei myynnin seurantaan*

Lähde: THL, tilastoraportti, 20/2023

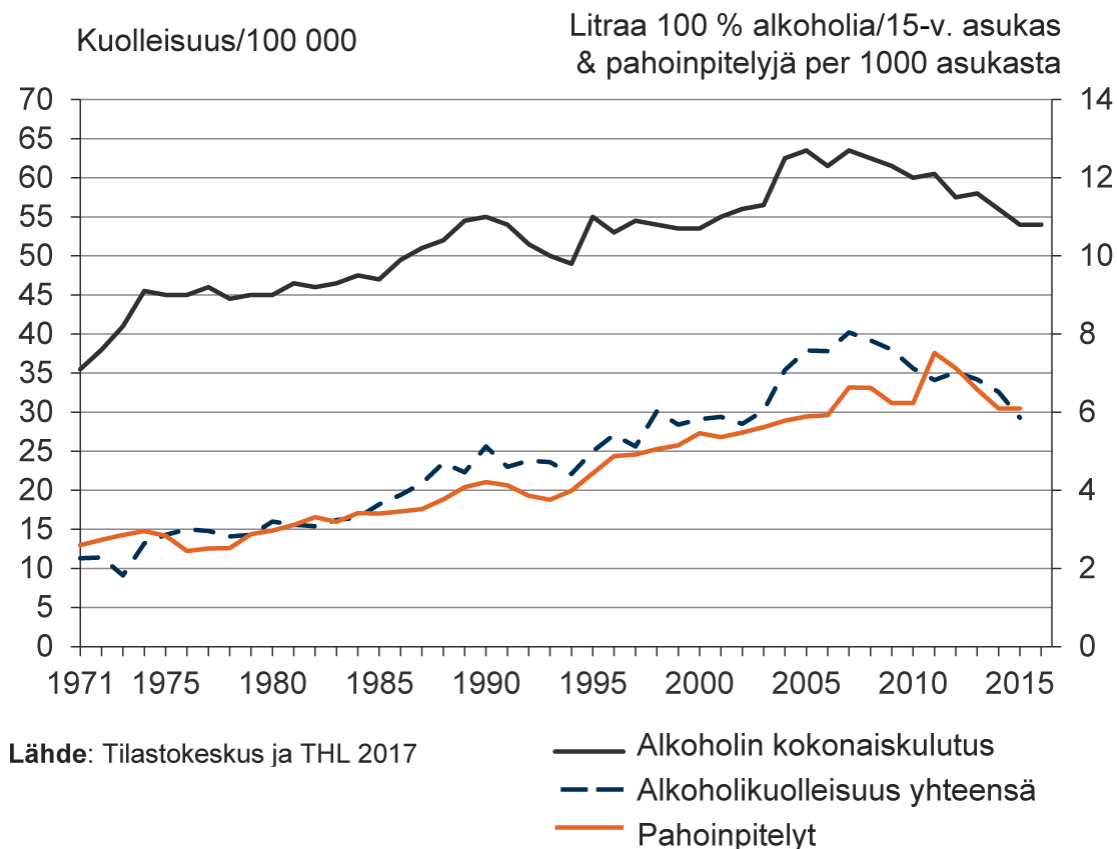
Alkoholilain uudistus 2018 ja alkoholijuomaverojen korotus lisäsivät alkoholiverotuottoja

- Alkoholijuomaverojen tuotto pysyi lähes muuttumattomana 2010–2017
- Nelosoluiden ja mietojen juomasekoitusten myynnin salliminen päivittäistavarakaupassa ja alkoholijuomaverojen korotus kasvattivat alkoholijuomaverojen tuottoa 135 miljoonaa euroa vuonna 2018
- Alkoholijuomaverojen korotukset 2019 ja 2021 sekä alkoholijuomien matkustajatuonnin korvautuminen osittain kotimaisella kulutuksella lisäsivät alkoholijuomaverotuottoja koronavuosina 2020–2021

THL vuonna 2017:

”Erilaiset alkoholihaitat kulkevat käsi kädessä alkoholin kokonaiskulutuksen kanssa.”

Lähde: Tilastokeskus ja THL 2017

* Ikävakioitua kuolleisuuslukua tarvitaan, jotta kuolemansyissä tapahtuvista muutoksista saataisiin esille muutokset, jotka eivät johdu ikärakenteen vanhenemisesta. Se osoittaa kuolleiden lukumäärän keskväkiluvun 100 000 henkeä kohden, kun ikärakenne pidetään laskennallisesti samana koko tarkastelujakson aikana.

Vuonna 2021 ikävakioidut alkoholikuolemat matalimmalla tasolla sitten vuoden 1997 (pl. 2017)

Kuolleet/kuolleisuus muuttujina Sukupuoli, Tilaston peruskuolemansyy (aikasarjaluokitus), Vuosi ja Tiedot

	Ikävakioitu kuolleisuusluku, koko väestö (1/100 000)
Yhteensä	
41 Alkoholiperäiset taudit ja tapaturmainen alkoholimyrkytys	
2002	28,5
2003	30,2
2004	35,4
2005	37,9
2006	37,8
2007	40,2
2008	39,2
2009	38,0
2010	35,6
2011	34,1
2012	35,1
2013	34,2
2014	32,6
2015	29,3
2016	30,4
2017	27,2
2018	29,3
2019	29,6
2020	29,7
2021	28,1
2022	28,5

Kuluttajat ovat osoittaneet olevansa valmiita seuraavaan vaiheittaiseen alkoholilain uudistukseen.

Päivittäistavarakaupan yritykset ovat vastuullisia toimijoita, jotka pystyvät viemään uudistuksen onnistuneesti käytäntöön.

PTY kannattaa esitettyä uudistusta.